

Sygn. akt IV C 1252/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Kącka

Protokolant protokolant sądowy Tamara Oktaba

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2015r., w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa W. F.

przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.

o ochronę naturalnego środowiska człowieka

1. Umarza postępowanie w zakresie żądania odszkodowania z tytułu kosztów rewitalizacji akustycznej budynku położonego w W. przy ul. (...);
2. W pozostałym zakresie powództwo oddala;
3. Nie obciąża powoda W. F. kosztami postępowania;
4. Nieuiszczone koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Powód W. F. pozwem z dnia 6 sierpnia 2013 roku przeciwko Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W. wniósł o:

1. zasądzenie od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) na rzecz powoda kwoty 76.000 PLN odszkodowania za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania poprzez m.in. wprowadzenie wymagań technicznych powodujących konieczność poniesienia kosztów rewitalizacji akustycznej budynku, tj. robót związanych z zapewnieniem ochrony akustycznej budynku należących do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 26 lipca 2013 roku do dnia zapłaty. W skład żądanej kwoty wchodziła:

a) kwota 20.000 PLN tytułem kosztów koniecznej rewitalizacji akustycznej budynku powoda tj. wykonania robót związanych z zapewnieniem ochrony akustycznej budynku, m.in. w postaci instalacji i montażu urządzeń klimatyzacyjnych oraz elementów wentylacyjnych, prac należących do wymagań technicznych budynku znajdującego się w obszarze ograniczonego użytkowania;

b) kwota 56.000 PLN tytułem obniżenia wartości rynkowej nieruchomości powoda na skutek oddziaływania hałasu spowodowanego przez lotnisko O. oraz znajdowania się w całości w strefie OOU.

Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Powód zastrzegł sobie prawo do podwyższenia wysokości żądania roszczenia i wartości przedmiotu

sporu określonych w pozwie po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego sądowego ustalającego ostatecznie wysokość odszkodowania (pozew k. 2-13).

W odpowiedzi na pozew z dnia 7 marca 2014 roku pozwane Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. wniosło o:

1. oddalenie powództwa w całości w zakresie roszczenia o zasądzenie od pozwanego odszkodowania za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego wedle norm przepisanych (odpowieź na pozew k. 45-58).

W piśmie z dnia 28 stycznia 2015 roku powód zmodyfikował powództwo w ten sposób, że cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda odszkodowania tytułem kosztów koniecznej rewitalizacji akustycznej budynku powoda i wniósł o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda odszkodowania w wysokości 232.868 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 lipca 2013 roku do dnia zapłaty tytułem obniżenia wartości nieruchomości powoda na skutek oddziaływania hałasu spowodowanego przez lotnisko O. oraz znajdowania się nieruchomości powoda w całości w strefie Z1 OOU;
2. zasądzenie kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa procesowego (pismo k. 451-453).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód W. F. od dnia 13 maja 1977 roku jest właścicielem zabudowanej lokalem mieszkalnym nieruchomości nr (...) położonej przy ulicy (...) w W. o powierzchni 77,6500 m², dla której to nieruchomości jest prowadzona w Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Mokotowa w W., księga wieczysta nr (...) (odpis zwykły księgi wieczystej k. 26-28).

Nieruchomość należąca do powoda znajdowała się wewnątrz obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (OOU część w strefie M) utworzonego na podstawie Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie 25 sierpnia 2007 roku (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z dnia 10 sierpnia 2007 roku nr 156). Wskazane rozporządzenie było aktem ustanawiającym obszar ograniczonego użytkowania obowiązującym w dacie nabycia przedmiotowej nieruchomości.

Nieruchomość powoda zgodnie z obowiązującą obecnie Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku znajduje się w całości na terenie (...) ograniczonego (...) dla (...) im. (...) w W., w strefie Z1, którego zarządcą jest Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. (Uchwała nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) k. 64-66).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przeprowadzonych dowodów z dokumentów: odpis KW (...) k. 26-28, akt notarialny k. 23-25, map k. 29-32, 112,118, odpisu pełnego z Rejestru Przedsiębiorców pozwanego k. 60-62, Rozporządzenia Wojewody (...) wraz z uzasadnieniem i załącznikiem k. 108-111, 133-134, Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) wraz z uzasadnieniem i załącznikami k.135-139.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 203 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Ponadto zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Powód cofnął pozew w zakresie żądania odszkodowania z tytułu kosztów rewitalizacji akustycznej budynku powoda w piśmie z dnia 28 stycznia 2015 roku ze zrzeczeniem się roszczenia. Sąd uznał, iż cofnięcie pozwu we wskazanym zakresie przez powoda jest dopuszczalne, gdyż bacząc na okoliczności sprawy nie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa. W związku z powyższym Sąd umorzył postępowanie w trybie art. 355 § 1 k.p.c.

Powód wniósł o odszkodowanie za wprowadzenie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości na skutek ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania z tytułu obniżenia wartości rynkowej nieruchomości powoda na podstawie art. 129, art. 135, art. 136 i innych ustawy prawo ochrony środowiska oraz przepisów rozporządzenia Wojewody (...) nr 50.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując na przekroczenie dwuletniego terminu zawitego w celu wystąpienia z roszczeniem dochodzonym niniejszym pozvem, bowiem powód nabył przedmiotową nieruchomość w 1970 roku, a więc był właścicielem w czasie obowiązywania Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50, które weszło w życie dnia 25 sierpnia 2007 roku.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 marca 2007 roku, sygn. akt II CSK 524/07 wskazał, iż Sąd nie jest związany podaną w pozwie kwalifikacją prawną dochodzonego roszczenia (LEX nr 465998). Powód, jako podstawę swoich żądań wskazywał zarówno przepisy ustawy prawo ochrony środowiska, jak też przepisy kodeksu cywilnego. Należy przy tym zaznaczyć, że do roszczeń zgłoszonych przez powoda opartych na wskazanej przez niego podstawie faktycznej będą miały zastosowanie w pierwszej kolejności przepisy powołanej ustawy prawo ochrony środowiska jako *lex specialis* w stosunku do przepisów kodeksu cywilnego, a w szczególności stanowiących materialno – prawną podstawę roszczenia art. 129 i art. 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1232, j.t.) Sąd w pierwszej kolejności bada czy na podstawie tych przepisów roszczenia powoda może zostać uwzględnione.

Podstawą domagania się roszczeń odszkodowawczych jest ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości poprzez stworzenie obszaru ograniczonego użytkowania. Jak wynika z art. 135 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska: może to mieć miejsce, jeżeli z postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, z analizy porealizacyjnej, albo z przeglądu ekologicznego wynika, że mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych, nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu. Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco (przed 15 listopada 2008 roku znacząco) oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów lub innych obiektów gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcia, określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust 2 prawo ochrony środowiska. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również oznaczenia jakie przedsięwzięcia mogą znacząco oddziaływać na środowisko.

W dacie uchwalenia obszaru ograniczonego użytkowania to jest 25 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku) art. 135 ust. 2 ustawy prawo ochrony środowiska wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2 pkt 1 lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ziemnie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, która to zmiana obowiązywała od dnia 1 stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia. Zmiany art. 135 ustawy prawo ochrony środowiska w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku, albowiem zmiana

organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

(Stanowisko zawarte w uzasadnieniu wyroku S.A. w Warszawie z 13 września 2011 roku w sprawie VI ACa 295/11: „Obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco (przed 15 listopada 2008 roku znacząco) oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, określa się na zasadach wskazanych w art. 135 ust. 2 ustawy poś. Przepis ten zawiera delegację do określenia obszaru ograniczonego użytkowania, jak również oznaczenia, jakie przedsięwzięcia mogą znacząco oddziaływać na środowisko. W dacie uchwalenia obszaru ograniczonego użytkowania, to jest 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...)) z 7 sierpnia 2007 roku) art. 135 ust. 2 ustawy poś wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy wojewoda, w drodze rozporządzenia. Przepis ten uległ zmianie na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, która to zmiana obowiązywała od dnia 1 stycznia 2008 roku i według tej nowelizacji obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy sejmik województwa, w drodze uchwały. Zmieniono, zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania - w miejsce wojewody - sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia. Zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. Nr 100, póź. 908) jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z ust. 3 § 32 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 roku, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio na podstawie § 143 wspomnianego obok Rozporządzenia Rady Ministrów do aktów prawa miejscowego. Z powyższego wynika, że zmiana z dniem 1 stycznia 2008 roku organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa w myśl § 32 ust. 3 rozporządzenia nie wpłynęła na moc obowiązującą rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku, albowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą. W zakresie zaś uregulowanym w § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 roku, gdzie zmieniona została forma aktu, którym tworzy się obszar ograniczonego użytkowania z rozporządzenia na uchwałę, to wspomniane rozporządzenie Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku nie utraciło mocy obowiązującej na podstawie tej reguły walidacyjnej, albowiem ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, która z dniem 1 stycznia 2008 roku zmieniła organ tworzący obszar ograniczonego użytkowania i formę aktu równocześnie w art. 47 ust. 2 wskazała, że akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu niniejszą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje”. Sąd Apelacyjny uznał więc, że „przepis ten nadal obowiązuje, nie został derogowany, brak, bowiem aktu prawnego, który by go uchylił lub zmienił. Brak było podstaw do uznania, że wspomniana obok ustawa z 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej wprowadzająca zmiany do niektórych ustaw, a to w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej została uchylona lub też

w inny sposób utraciła moc w całości. W związku z tym, że ustawa ta wprowadza zmiany w różnych aktach prawnych, co do każdej z tych zmian osobno należało rozpatrywać zakres regulacji oraz przepisy wprowadzające i przejściowe. Najpóźniejsza terminowa regulacja w tej ustawie została zawarta w art. 34 ust. 3, gdzie określono, że stosunek pracy z określonymi w ust. 1 pracownikami, wygasa z dniem 30 czerwca 2008 roku, jeżeli przed upływem tego terminu nie zostaną im zaproponowane nowe warunki pracy lub płacy na dalszy okres albo w razie nieprzyjęcia do dnia 15 czerwca 2008 roku nowych warunków pracy lub płacy. Data ta reguluje jedynie zagadnienia określone w tym przepisie, nie odnosi się natomiast do innych unormowań i nie powoduje utraty mocy z dniem 30 czerwca 2008 roku całego aktu prawnego, w tym wspomnianego art. 47 ust. 2, który samodzielnie określa ramy czasowe obowiązywania aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie przepisów zmienianych tą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu tą ustawą. Zachowuje on moc obowiązującą do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje, czyli w niniejszej sprawie do uchwalenia przez Sejmik Województwa (...) w formie uchwały nowego obszaru ograniczonego użytkowania, który by zastąpił w całości poprzedni”. „Nowy organ nie uchwalił nowego obszaru ograniczonego użytkowania, co powoduje, iż w zakresie kompetencji określonych art. 135 ust. 2, a więc obszaru, którego dotyczy obowiązuje wciąż rozporządzenie Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku. W zakresie zaś określenia przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie w dacie wydania rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku według art. 135 ust. 2 poś było to przedsięwzięcie określone w art. 51 ust. 1 pkt 1, zakres ten nie został zmieniony też ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej, którą dokonano zmiany organu upoważnionego do określenia obszaru ograniczonego użytkowania i formy aktu ustanawiającego ten obszar. Zgodnie z treścią art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy poś obowiązującego do dnia 15 listopada 2008 roku sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagają między innymi planowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie zaś z treścią ust. 8 art. 51 ustawy poś również obowiązującego do 15 listopada 2008 roku Rada Ministrów, uwzględniając możliwe oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy poś, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko, oraz rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu może być wymagany, w tym przypadki, gdy zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako takie przedsięwzięcia, biorąc pod uwagę rodzaj działalności, wielkość produkcji i inne parametry techniczne, a także charakterystykę przedsięwzięcia, wielkość emisji, usytuowanie oraz rodzaj i skalę jego oddziaływania na środowisko;
- 2) szczegółowe warunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu, biorąc pod uwagę charakterystykę przedsięwzięcia, wielkość emisji, usytuowanie oraz rodzaj i skalę jego oddziaływania na środowisko.

Aktem wykonawczym wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy poś było rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 roku nr 257, póź. 2573 z późn. zm.).

Zgodnie z § 1 rozporządzenia określało ono:

- 1) rodzaje przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko;
- 2) rodzaje przedsięwzięć, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być wymagany;
- 3) przypadki, w jakich zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko;

4) szczegółowe uwarunkowania związane z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

Zgodnie zaś z § 2 ust. 1 pkt 28 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wymagają lotniska o podstawowej długości pasa startowego nie mniejszej niż 2.000 m. Według zaś § 3 ust. 1 pkt 55 sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko mogą wymagać lotniska, niewymienione w § 2 ust. 1 pkt 28, lub lądowiska helikopterów. Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko art. 144 ust. 9 uchyliła w tytule I ustawy poś cały dział V i VI, a więc też art. 51, ale równocześnie w art. 173 ust. 1 uznała, że dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane między innymi na podstawie art. 51 ust. 8 ustawy poś zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 60 ustawy z 3 października 2008 roku, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy, to jest do 15 listopada 2010 roku. Zgodnie zaś z treścią art. 173 ust. 2 ustawy z 3 października 2008 roku do czasu wydania przepisów, o których mowa w art. 60 tej ustawy: za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko; za przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 2 mniejszej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko może być stwierdzony. Powyższe oznaczało, że uchylając art. 51 ust. pkt 1 i art. 51 ust. 8 ustawy poś uznano, że przepisy wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 roku w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko) zachowują moc przez 24 miesiące, to jest do 15 listopada 2010 roku, a w ust. 2 art. 173 doprecyzowano, że do czasu wydania przepisów wykonawczych określonych w art. 60 ustawy z 3 października 2008 roku za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określone w art. 59 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, uważa się określone w dotychczasowych przepisach (rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2004 roku) przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, wymagające sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko. Ostatecznie, więc zmiana z 3 października 2008 roku miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy przepisy wykonawcze mówiące o tym, jakie przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko tracą moc. Przepisem wykonawczym wydanym na podstawie art. 60 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jest nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 12 listopada 2010 roku nr 213, póź. 1397), które weszło w życie z dniem 15 listopada 2010 roku. Rozporządzenie to określa: rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko; rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane, jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2. Zgodnie § 2 ust. 1 pkt 30 do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska o podstawowej długości drogi startowej nie mniejszej niż 2.100 m, a zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 59 do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk centrów urazowych, o których mowa w ustawie z dnia 8 września 2006 roku o Państwowym Ratownictwie Medycznym przeznaczonych wyłącznie dla śmigłowców ratunkowych. Reasumując zmiany art. 135 ust. 2 ustawy poś w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania rozporządzenia Wojewody (...) z 7 sierpnia 2007 roku, albowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęły na moc jego obowiązywania, kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 roku, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam, albowiem nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z 3 października 2008 roku, ani też nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko”).

Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., § 5 wskazuje, iż w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące wymagania techniczne dotyczące budynków: w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych, natomiast w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów - zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Zgodnie z tym rozporządzeniem w obszarze ograniczonego użytkowania utworzono także strefę ograniczeń zabudowy mieszkaniowej – strefę M.

Artykuł 129 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1232, j.t.) stanowi: „jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części. W związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Z roszczeniem, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.”

W tym miejscu należy podkreślić, że pozew w niniejszej sprawie został nadany przez powoda w placówce urzędu pocztowego w 2013 roku, zaś Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 weszło w życie 25 sierpnia 2007 roku, a więc od tego czasu rozpoczyna bieg dwuletniego okresu zawitego na niniejsze żądanie. W związku z powyższym, roszczenie powoda zostało zgłoszone po upływie 2 lat od wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50.

Wskazany termin 2 lat jest terminem zawitym (wyrok SN z dnia 10.10.2008 roku, II CSK 216/08 – teza 4), a zatem z chwilą jego upływu wygasa prawo dochodzenia roszczeń.

Nieruchomość powoda znajduje się w OOU od czasu obowiązywania Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50. W momencie wprowadzenia ograniczeń wynikających z Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz.U. Województwa (...) nr 156, poz. 4276), które weszło w życie 25 sierpnia 2007 roku. Już zatem w sierpniu 2007 roku istniały podstawy do dochodzenia odszkodowania z tytułu wprowadzenia OOU.

Zgodnie bowiem z § 4 ust. 1 pkt 1-3 Rozporządzenia nr 50 w całym OOU z 2007 roku zabraniano:

- przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową,
- zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki lub na stały i wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M także na cele mieszkaniowe, z zastrzeżeniem ust. 2,
- budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Natomiast zgodnie z § 5 Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W., która weszła w życie dnia 3 sierpnia 2011 roku, analogiczne ograniczenia dotyczące zakazu budowy i przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym pobytem dzieci i młodzieży obowiązują wyłącznie w strefie Z1 i Z2 OOU, czyli w strefach, poza którymi znajduje się nieruchomość powodów.

Wejście w życie Uchwały nie spowodowało zatem żadnych nowych ograniczeń w korzystaniu z tej nieruchomości, mogących skutkować zasadnością roszczeń odszkodowawczych po stronie powoda.

Wręcz przeciwnie – wprowadzenie OOU na mocy Uchwały z 2011 roku spowodowało, że dotychczasowe ograniczenia OOU z 2007 roku zostały całkowicie zniesione względem tej nieruchomości.

Natomiast ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania istniejących budynków znajdujących się w OOU, są takie same w obecnym OOU, jak te, które istniały w OOU z 2007 roku.

Zgodnie bowiem z § 6 Uchwały z 2011 roku w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach, a w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną m.in. ścian zewnętrznych, okien i drzwi – zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo Budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Tymczasem takie same ograniczenia istniały już w OGU z 2007 roku (§ 5 Rozporządzenia nr 50). Brak jakichkolwiek nowych ograniczeń wobec spornej nieruchomości w wyniku wejścia w życie Uchwały z 2011 roku, skutkuje brakiem prawa dochodzenia roszczeń związanych z wprowadzeniem Uchwały z 2011 roku. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, czyli wprowadzonym we wcześniejszym akcie prawnym. Szkoda może powstać tylko wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia. Wobec powyższego, Sąd Okręgowy przyjął, iż termin zawity w tej sprawie upłynął we wrześniu 2009 roku, a więc prawo powoda w zakresie dochodzenia roszczeń w momencie złożenia pozwu wygasło.

Wobec stwierdzenia przekroczenia dwuletniego terminu na zgłoszenie roszczeń powoda Sąd Okręgowy oddalił pozostałe wnioski dowodowe stron kierując się zasadą ekonomii procesowej (k.454-455).

Wobec faktu, że żądanie powoda co do zasady było słuszne, jednakże spóźnione z uwagi na upływ terminu zawitego Sąd na podstawie art. 102 kpc nie obciążył powoda kosztami postępowania, zaś nieuiszczone koszty sądowe przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji.